

lanul erdészeti gyakorlati szolgálatban állottak, feddhetetlen előéletűek és 20-ik életévüket betöltötték.

Az erdészeti gyakorlati szolgálat igazolásául csak az olyan bizonyítvány szolgálhat, amelyet okleveles erdőmérnök állított ki, vagy amelyen folyamodónak tényleges erdőgazdasági vagy vadőri alkalmaztatását a szolgálati helyre illetékes m. kir. erdőfelügyelő igazolja.

Annak, aki az előkészítőtanfolyamra felvétetett, a vizsga-engedély iránt külön nem kell folyamodni.

A tanfolyam hallgatói élelmezésükről és ágyneműről maguk tartoznak gondoskodni.

A tanfolyam díjmentes és egyelőre nem kötelező.

A tanfolyamra vonatkozólag bővebb felvilágosítást a m. kir. erdőigazgatóságok adnak.

Budapest, 1927. évi május hó.

M. kir. földművelésügyi miniszter.

I R O D A L O M

Fekete Zoltán: *Erdőmérnöki segédtablák.* (Sopron, 1927.) A régóta nélkülözött és régvárt zsebkönyv végre megjelent. Külső kiállítása csinos, praktikus, elfér az erdőtjáró erdőmérnök kabátzsebében, belső tartalma valóban gazdag.

Fáradtságot nem ismerő szerzője rászolgál arra, hogy az első kiadást hamarosan szétkapkodják.

A „ma” erdőmérnökének teljességgel nélkülözhetetlen.

Lapzárta előtt kaptuk a zsebkönyvet, s így ezúttal nem is volt módunkban belemélyedni abba az 58 különféle táblázat rejtelseibe, amelyek az erdőmérnök ezerféle munkaterületén igen hasznosan használhatók.

Felsorolásukba bele sem kezdhetünk, mert a helyszűke nem engedi, elég, ha annyit mondunk, hogy mindenféle táblázat, amire az erdőrendezés, erdőbecslés, erdőértékszámítás, erdészeti földmérés, út- és vasútépítés során az erdőmérnöknek szüksége lehet, bele van tömörítve ebbe a kis zsebkönyvbe.

Egyedüli hiánya, hogy az erdészeti tudományoknak, főleg a természettudományokkal rokon csoportja hiányzik belőle, illetőleg nem is belőle, hanem mellőle.

Igen kíváncsot volna, hogy mielőbb megkapjuk a kiegészítő másik felét, az erdőművelési, erdővédelmi, növénytani, talajtani, vadászati, valamint az erdőgazdasággal kapcsolatos

ipari és kereskedelmi adatokkal kiegészített részét, nemkülönben az erdészeti törvények és főbb rendeletek kivonatos összefoglalását.

A mű terjedelme 324 oldal. Kiadja: a Rábaközi nyomda és lapkiadóvállalat Sopronban. Ára csomagolással és portóköltséggel együtt 15 P 60 f.

Erdőgazdasági politika. A neudammi J. Neumann-cég kiadásában a közelmúltban dr. H. W. *Weber* egyetemi tanár tollából egy új erdőgazdaságpolitikai mű jelent meg „Forstwirtschafts-Politik“ cím alatt.

A termékeny német irodalom ezen a téren sem szűkölködik értékes művekben s így maga a szerző is attól tart, hogy ezen munkájának kiadása egyesek szemében felesleges erőlködésnek és merészségnek fog feltűnni. Azonban megnyugtatta őt az a tudat, hogy Graner és Schwappach hasonló tárgyú művei már elavultak, dr. Endres „Handbuch der Forstpolitik“ című kézikönyve pedig túlságosan csak tudósoknak készült, ellenben ő maga (*Weber*) a gyakorlat számára egy „Grundriss“-t akart adni.

Elsősorban és mindenekfelett természetesen a német viszonyokat tárgyalja, de más országok gazdasági életéből is találunk benne teljesen újkeletű értékes adatokat.

Könyvének bevezető részében röviden az erdőgazdasági politika tárgyát, feladatát, a jelen idők erdőgazdaságát, a faipart ismerteti, majd részletesen tárgyalja a szorosan vett erdőgazdasági politikát.

Szaktársaim különös figyelmébe ajánlom *Weber* 320 oldalas hatalmas könyvének tanulmányozását, mely 11 márkáért kapható a kiadónál: Verlagsbuchhandlung J. Neumann, Berlin SW. 11. Anhaltstrasse 7. — F.

Kruedener A., Freih. v., Waldtypen, Klassifikation und ihre volkswirtschaftliche Bedeutung I. B. (Az egész műnek 1. és 2. része) 10 táblával és 1 térképpel. J. Neumann, Neudamm, 1927. — füzve 9 R. M.

Az erdészeti szakirodalomban mind szélesebb és szélesebb hullámokat ver az erdőtípusok kérdése. A szakemberek mindinkább érzik a szükségességét a *természetes* osztályozási módnak, amely nem a zöld asztal mellett készült elvont értékek alapján s amelynek jellegeit künn a természetben is megtaláljuk és nem egy-egy fafajra vonatkozik, hanem általános érvényű.

Ugy látszik, amint a talajtípusok, úgy az erdőtípusok terén is az oroszok lesznek az egész tudományos világ mesterei.

Kruedener szerint az erdőtípus célja, hogy megadja a ter-

mőhely karakterisztikumát, mindazokat a viszonyokat, amelyek létrehozták s alkotják, hogy áttekinthető képet nyújtson az állomány biológiájáról, életviszonyairól, nem egy bizonyos faj, hanem az erdő, mint olyan szempontjából, az erdő s a termőhelyi tényezők egymásra gyakorolt hatásáról, az erdő életéről. Az erdőtípus fogalma alatt pedig eszerint röviden érthető egy bizonyos fás növénysszövetkezet, amely adott klimatikus, valamint adott talaj- és altalajviszonyok között emberi beavatkozás nélkül képződött és többé-kevésbé állandó jellegekkel bír.

A szerző egész művét négy részben tervezte a következő címekkel: 1. rész: Az erdőtípusok osztályozásának alapjai. 2. rész: Az erdőtípusok osztályozása. (Ez a két rész képezi az első kötetet.) 3. és 4. rész: Az egyes erdőtípusok biológiai jellege.

Az erdőtípusok irodalmában eddig talán legismertebb a finn *Cajander* neve, aki osztályozásának alapjául az erdő aljnövényzetét teszi, mely szerinte egyúttal az egész termőhelyre jellemző. Ezzel szemben *Kruedener* az összes termőhelyi tényezőket figyelembe véve a talajt tartja elsősorban szem előtt, úgyhogy művének ezen két első részében megállapított erdőtípusaik egyúttal talajtípusok.

Az első részben vázolja az általa követett irányelveket, osztályozásának alapjait, melyek szerinte: a *klima*, a *talaj* (fel- és altalajviszonyok, származás, képződési és nedvességviszonyok) és a *növényzet*. Majd áttér az Európai-Oroszország erdős területeinek klímazonális beosztására (Vorsteppenzone, Waldsteppenzone, Rasenbleicherdezone, Vortundrazone), részletesebben azonban csak két övet tárgyal, amelyek az Európai-Oroszország erdészetére nézve a legnagyobb jelentőséggel bírnak (Waldsteppenzone, Rasenbleicherdezone).

A második részben tárgyalja a talajok petrográfiai jellegét és a legkülönbözőbb viszonyok között létrejött növénylerakódásokat s mindezzel kapcsolatosan a különböző talajoknak egész sorozatát (homok-, agyag-, kőlerakódások; csernokján, rendzina, különböző humusz-, iszap- és tőzegtalajok). Végül pedig hozza az erdőtípusok osztályozásának sémáját, amit egy összefoglaló típustáblázattal igyekszik áttekinthetőbbé tenni. Itt az osztályozás legfontosabb tényezői: a talaj nedvességviszonyai, a talaj szellőzési viszonyai (Luftdränage Durchlüftung des Bodens), a talajtakaró minősége s végül az egyes petrográfiai csoportok. *Kruedener* osztályozása tehát rendkívül széles alapokon nyugszik, irányelvei az egész talajökológia. A mű nagy értéket jelent a szakirodalomban, új irányt mutat, amely iránynak követése tőlünk szélesebb látókört, nagyobb

talajtani felkészültséget követel, mint az eddigi termőhelyi osztályok, de egyúttal biztosabb alapot is nyújt.

Nagy érdeklődéssel várjuk a második kötetet.

F.

Thaisz Lajos ny. mezőgazdasági kísérletügyi igazgató: **A magyar talaj gyepesítése.** Ára: 3 pengő. Kiadja a „Pátria“ Irodalmi Vállalat és Nyomdai Rt., Budapest, IX., Üllői-út 25.

A fenti címen egy teljesen eredeti magyar munka hagyta el a sajtót, amelyet a szerzője 42 évi gazdasági-botanikai tanulmányai és gazdag tapasztalatai alapján írt meg. A munka a következő fejezeteket tartalmazza: Bevezető. I. A magyar talaj gyepesítéséhez szükséges növények jellemzése. II. Rétek. III. Legelők. IV. Fűmagkeverék-tervezetek. V. Fűves herekeverékek. VI. Vasúti és folyamtöltések begyepesítése. VII. Meredek talajok és homokbuckák megkötése. VIII. Kerti pázsit. IX. A gyepesítéseknél szükséges szabályok és tudnivalók. A szikes talajok gyepesítésének igen nehéz kérdésével csaknem minden fejezetében foglalkozik.

A rétek és legelők művelésének módozataival igen jó magyar munkák foglalkoznak, ezeknek a gazdasági-botanikai része azonban idegen. A szerző munkájának a gazdasági-botanikai része pedig a hazai növények ismeretére és azok gyakorlati alkalmazására van felépítve, ezért az újranyú és hézagpótló.

Itthon és a nagyvilágban. *Világutazásaim tanulságai.* Irta: **Gubányi Károly.** (A Köztelek Gazdasági Könyvtár XI. füzet.) Kiadja a „Pátria“ Rt. (Budapest, IX., Üllői-út 25.) Ára 4 pengő.

Az utóbbi időkben, a messze külföldön, a mezőgazdasági településeknek egy új fázisa indult meg, amely kisebb területen, de jelentékeny szaktudással, intenzíven kezelt kertgazdaságok létesítését vette célba. Kanadában, Californiában, Ausztráliában, Délafrikában már rég elfogytak a könnyen kapható olesó, jó földek. Az illető kormányok által még néhány évtized előtt szinte ingyen kínált nagy földterületek ma már mind el vannak foglalva. Ezeken a gyéren benépesített tájakon mindenütt, ahol a talaj és a klimatikus viszonyok megengedik, ma már az ú. n. closer settlement, azaz a sűrűbb település elvei szerint kezdik a föld termőerejét feltárni és kihasználni. Erre a célra az oda kívánczók intelligensebb és főleg kezdőtökével is rendelkező részét igyekeznek elcsalogatni. Az ilyenféle sűrűbb településeknek egyik biztosan jövedelmező alapja mindenütt a szakszerű gyümölcsstermelés.

London, Sanfrancisco, Sydney, vagy Cape-Town települési irodái bármely angol nyelvű kérdezősködő levélre ma is

azonnal bőséges és kimerítő felvilágosításokat küldenek a világ bármely pontjára és szívesen hívják a gazdaéletet kedvelő, tőkével rendelkező, tetterre vágyó egyéneket a vidékükön való megtelepedésre.

Aki szerencsés volt a világ eme távoli tájait bejárni és az ott folyó telepítési munkálatokat a helyszínen megfigyelhetni, az feltétlenül csak azzal a meggyőződéssel térhetett haza, hogy az ilyenféle munkakör után vágyódó magyarnak nem kell elhagynia a honi föld határait. Számukra nagyon sok hasonló tér, tennivaló és életlehetőség kínálkozik itthon is.

AzItthon és a nagyvilágban című munka arról igyekszik meggyőzni az olvasót, hogy a mai sorsával elégedetlen magyar középosztály vállalkozóbb szellemű tagjainak a kertgazdálkodás és speciálisan a szakszerű gyümölcstermelés munkakörébe kellene nagyobb arányban belekapcsolódnia.

Ha számba vesszük és összevetjük az előnyöket és hátrányokat, amiket egyrészt a tengerentúli klíma, az ős szűzföld, a fejlett kereskedelmi élet kínál, az idegenséggel, a rossz munkásviszonyokkal, az állati és növényi ellenségek légióival, úgy a választás kétséges nem lehet.

Mindössze a városi élet kellemetlenségeit és kényelmét kell felcserélni a vidék egyszerű igénytelenségével és az irodák zárt levegőjét a zöld, lombos kerti tájak üde légkörével.

A magyar vidék sok-sok intelligens, gondolkodni és dolgozni szerető lelkes művelőt vár és kíván, akik az áldott földből elő tudják varázsolni a még fel nem tárt, rejtett kincseket. Kapcsolódjunk bele a nemes gyümölcstermelés érdekes, gyönyörű, független munkakörébe, igyekezzünk kiépíteni, ki szélesíteni a gyümölcsértékesítésnek külföldre vezető utait, úgy kétségtelen, hogy minden vállalkozó magyarnak juthat még egy darab honi rög, amelyhez ha híven odatapad, megelheti az új élethivatását és a biztos boldogulását.

Gubányi Károly munkája egyike a legtanulságosabb és legélvezetesebb olvasmányoknak. Egy sokat látott, nagyműveltségű férfiú írása ez, aki a tollnak is mestere. Melegen ajánljuk a gazdaközönség figyelmébe.

Vállalkozók Évkönyve és Címtára (Költségszámítás a magasépítésben) címen 1100 oldal terjedelmű könyv jelent meg most a Vállalkozók Lapja kiadásában. E könyv első kötete az összes, a magasépítésben előforduló kalkulációs számításokat tartalmazza hivatott szakemberek tollából; ezenkívül tartalmazza az összes gyakorlati tudnivalókat, táblázatokban feldolgozva az összes magasépítési gyakorlatban szükséges adatokat. A II. kötet pedig a magyarországi építtető hatóságok,

építőiparosok, építőipari gyárak, valamint kereskedők teljes — mintegy 50.000 címet tartalmazó — címtárát nyújtja, úgy-hogy *mindenkinek, aki épített, vagy az építőiparban dolgozik, nélkülözhetetlen.*

A hatalmas munka ára (két kötet egybekötve) 28 pengő, megrendelhető utánvét mellett is, a Vállalkozók Lapja kiadó-hivatalában, Budapest, VI., Podmaniczky-utca 27. Telefon: Teréz 120—69.

K Ü L Ö N F É L É K

Kitüntetés. A finn erdészeti egyesület dr. *Fehér* Dániel főiskolai rendes tanárt, a soproni növénytani intézet vezetőjét tiszteletbeli levelezőtagjául választotta.

Amikor őszinte örömmel köszöntjük szaktársunkat és úgyis mint lapunk munkatársát, készséggel rögzítjük meg lapunkban ezt az eseményt, amelyet azonkívül, hogy dr. *Fehér* Dánielt személyében tüntette ki, egyben, mint a rokon finn szaktársak őszinte ragaszkodását könyvelünk el.

Legközelebbi lapszámunk augusztus hó 1-én jelenik meg

A nyári időnyben folytatott eddigi gyakorlathoz képest az „Erdészeti Lapok” VII. és VIII-ik, júliusi és augusztusi lapszámát együttesen augusztus hó 1-én fogjuk megjelentetni, miért is kérjük t. Olvasóinkat, hogy ezt a körülményt esetleges hirdetések közzétételénél már előre mérlegelni szíveskedjenek.

A vad vasúti szállítási díjai. Főiskolánk két ízben kapott 3—3 darab özet ajándékba, első ízben ifj. gróf *Esterházy* László sárosdi, másodízben gróf *Károlyi* Imre nagymágócsi uradalmából. Az első szállítmány vasuti díja 300.000 korona körül volt, a másodiké ellenben 205 pengő körül. Utána járva a feltűnő különbségnek, megtudtam, hogy az erre vonatkozó díjszabás X. fejezetének „különleges határozmányai”-ban a következő előírás foglaltatik:

A díj megállapítandó: „ha a szállítmányhoz külön kocsi nem szükséges, a ketrecekben, ládákban vagy efféle tartályokban szállított apró vadnál és szárnyasoknál a tényleges súly után, vadállatoknál és egyéb vadaknál a tényleges súly, de legalább 1200 (egyezerkettőszáz) kilogramm után”.

Ennek az előírásnak fejében az összesen 180 kg. súlyú három darab őz viteldíja 1200 kg. után lett megállapítva.

Személyesen eljárta az érdekelt két vasutnál, a MÁV és GySEV-nél, készséggel honorálták illetékes helyen a díj megállapítás-